

nosti, jež by mohly vésti k závěru, že byla v daném případě porušena tajnost volby.

V dalším obsahu stížnosti namítají st-lé, že Antonín R. proto nemůže býti zvolen za starostu obce, že má jako učitel pro tvrzenou těžkou chorobu dovolenou, vede s obcí civilní spor, takže je tu kolise mezi zájmy jeho a obecními, že způsobil již značnou škodu obci, a je obava, že obec znovu poškodí, i že značná část členů obecního zastupitelstva nikoliv snad z osobní nechuti, nýbrž z vážné snahy zdárně pracovati pro obec, má k němu vzhledem k tomu, co bylo uvedeno, nedůvěru. Stížnost namítá, že žal. úřad kategoricky vyslovil, že okolnosti ty nejsou překážkou volitelnosti R.-ovy do obecní rady, aniž uvedl důvody tohoto názoru.

Stížnost tu přehlíží, že žal. úřad výslovně uvedl, že okolnosti ty nejsou podle zákona překážkou volitelnosti, resp. zákonným důvodem zrušení volby; vyslovil tak právem, neboť volební řád č. 75/19 a jeho novely spočívají na zásadě práva býti volenu do obecního zastupitelstva, obecní rady a komisi (§§ 4 a 8), z níž jsou přípustny výjimky jen pokud tak zákon výslovně stanoví. Že by byl nějaký zákonný předpis, který by vylučoval z důvodů st-li uvedených z volby obecním starostou, stížnost netvrdí, a ani nss neshledal.

Předpisu § 101 obec. zřiz. a §§ 5 a 11 ob. fin. novely dovolal se žal. úřad jen na podporu svého tvrzení, že ani skutečnost, že je proces mezi starostou obce a obcí, není podle zákona překážkou volitelnosti, když sám zákon otázku podjatosti upravuje. Toto stanovisko žal. úřadu nevyvrací námitka, že § 101 obec. zřiz. na konkrétní spor obce s R. nedopadá, a neplyne opak ani z § 5 ob. fin. nov., neboť předpis ten nestanoví, ani nelze z něho vyvoditi, jak stížnost má za to, že by nebyl volitelný za starostu obce někdo jen proto, že vede s obcí spor.

Právem tedy zamítl žal. úřad shora uvedené námitky.

Stížnost konečně namítá, že žal. úřad jako nadřízený úřad sám měl pečovati o to, aby obec jako součást veřejné správy byla vedena osobou, která jí nezpůsobí škody. Běží tu v podstatě o výtku, že žal. úřad nepoužil svého práva dozorčího daného mu obecním zřízením a starostu obce úřadu nezbavil. Leč námitka ta je bezdůvodná, neboť na výkon práva dozorčího není nároku.

Č. 10.510.

O b e c n í v o l b y: * Neučinila-li osoba, uvedená v § 5 č. 4 voleb. řádu do obcí, počet ve lhůtě, dané jí obecním zastupitelstvem nebo dozorčím úřadem, ztrácí pasivní právo volební, byť i počet později ještě přede dnem volby složila.

(Nález ze dne 28. dubna 1933 č. 7117.)

P r e j u d i k a t u r a: srov. Boh. A 262/19.

V ě c: Karel K. v K. (adv. Dr. Otto Sommer z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o volitelnost do obecního zastupitelstva.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Námitkami proti volbě obecního zastupitelstva na K., provedené 16. října 1927, domáhal se František V. zrušení volby Karla K.

z důvodu, že byl podle § 5 bodu 4 ob. vol. řízení nevolitelný, ježto jako dosavadní starosta obce nesložil včas počet ze správy jmění obecního, jmění obecních ústavů a podniků, ač mu k tomu byla osk-í jako úřadem dohlédacím uložena lhůta do 30. července 1927.

Výměrem z 5. ledna 1928 zamítla zsp v Praze námitky ty proto, že u Karla K. nebyly v době volby splněny zákonné podmínky nevolitelnosti, ježto lhůta ke složení obecních účtů nebyla dozorčím úřadem dána jemu osobně, nýbrž městskému úřadu, i že konaným šetřením nebylo prokázáno, že by Karel K. jako starosta města K. nebyl učinil zadost svým povinnostem ve smyslu § 5 č. 4 řádu volení. Když pak rozhodnutí to bylo nss-em zrušeno pro vadnost řízení, zrušil zemský úřad v Praze nař. výměrem volbu Karla K. a prohlásil za zvoleného Arnošta R. z těchto důvodů: »Podle § 16 ob. fin. nov. je starosta obce povinen předložit veškeré účty o příjmech a výdajích důchodů obecních, jakož i ústavů, podniků a fondů obecních a obcí spravovaných finanční komisi, aby je prozkoumala, a s jejím vyjádřením obecnímu zastupitelstvu, aby se o nich usneslo. Tato předkládací povinnost je zde tedy po zákonu uložena přímo starostovi obce. Podle § 55 obec. zřiz. čes. náleží starostovi obec zastupovati vně a býti prostředníkem v dopisování a jednání obce s venkovem, podle § 57 téhož zák. pak přísluší starostovi spravovati jmění obecní. Městský úřad není po zákonu vůbec samostatným orgánem obce, jest jen pomocným zařízením pro ohrány obce, a to v prvé řadě pro starostu. Jestliže tedy v daném případě došel na obec výměr osk jako úřadu dozorčího, adresovaný městskému úřadu a obsahující výzvu, aby do určité lhůty byla splněna povinnost předložit obecní účty, tedy povinnost, uložená po zákonu starostovi, nelze o tom pochybovati, že tato lhůta byla uložena starostovi, jenž jedině mohl povinnost zde ukládanou splniti. Ježto se tak nestalo, byl Karel K. v době volby a jest pro běžné funkční období ve smyslu § 5 bodu 4 řádu volení nevolitelný.«

O stížnosti, již do tohoto rozhodnutí podal Karel K., uvážil nss takto:

Žal. úřad vyslovil v nař. rozhodnutí, že výzvou dozorčího úřadu, adresovanou a doručenou měst. úřadu, aby do určité lhůty byla splněna povinnost předložit obecní účty, byla lhůta ta uložena st-li jako starostovi města, a proto, ježto se tak nestalo, prohlásil jej ve smyslu § 5 bodu 4 vol. řádu nevolitelným.

St-l vytýká jako vadu řízení, že slova důvodů nař. rozhodnutí: »ježto se tak nestalo atd.«, jsou do té míry neúplná a nesrozumitelná, že mu znemožňují řádnou obránu před nss-em a nss-u spolehlivé přezkoumání nař. rozhodnutí. — Nss této vady neshledal, neboť slova »ježto se tak nestalo«, zřejmě se připínají k dikci předchozího odstavce, »aby do určité lhůty byla splněna povinnost předložit obecní účty«, a svědčí tomu, že žal. úřad založil rozhodnutí své na právním názoru, že volitelnosti pozbývá starosta obce, který ve lhůtě mu dozorčím úřadem stanovené nesplnil povinnosti předložit obecní účty. Za tohoto stavu neměl žal. úřad důvodu, aby se zabýval okolnostmi, zda st-l předložil obecní účty sice po uplynutí dané mu lhůty, avšak přece jen přede dnem volby.

Podle § 5 odst. 4 vol. řádu ve znění zák. č. 253/22 nemohou býti voleni za členy obecního zastupitelstva ti, kdož jsou povinni činiti počet ze správy jmění obecního, jmění obecního ústavu nebo podniku, nebo jmění obcí spravovaného, a neučinili-li tak, ač lhůta obecním zastupitel-

stvem nebo dozorčím úřadem ke složení účtů jim daná již byla uplynula.

Je tedy ke vzniku vylučovacího důvodu třeba, aby osoba, o níž jde, byla vyzvána složit počet ze správy jmění se lhůtou obecním zastupitelstvem nebo dozorčím úřadem k tomu danou, a aby přes to, že ono vyzvání obdržela, účty ve lhůtě stanovené nesložila. Již s tímto omeškáním spojuje cit. předpis ztrátu volitelnosti. Názor stížnosti, že předpokladem nevolitelnosti je teprve okolnost, že nebylo učiněno ani dodatečně zadost uložené povinnosti, a že účty nebyly složeny ani do dne volby, nemá v tomto jasném znění zákona opory. S cit. předpisem je v souhlasu i úmysl, který tu tvůrci zákona sledovali. V důvodové zprávě Nár. Shrom. tisku č. 302/19 k původnímu znění § 3 zák. č. 75/19, v němž byl nynější bod 4. § 5 vol. řádu uveden pod bodem 3. jako důvod vylučující z aktivního práva volebního (zpráva úst. práv. výboru posl. sněmovny, tisk 3767/1922), se praví, že se vyloučení to omezuje na případy, v nichž již zákonná lhůta, pokud je stanovena, uplynula, a mimo to nebyla dodržena lhůta daná obecním zastupitelstvem nebo dozorčím úřadem.

Vycházejí z toho, že případ 4. bodu § 5 vol. řádu má za následek nevolitelnost trvalou, má st-1 za to, že není možno, aby zákon přísněji stíhal pouhé jediné zmeškání povinnosti obecního starosty než spáchání trestního činu, kde odsouzení má za následek jen dočasnou ztrátu volitelnosti, a proto že cit. předpis nelze vykládati jinak, než že nevolitelnost může založit jen okolnost, že osoba složením účtů povinná ještě v den volby neučinila zadost své povinnosti a tím přivodila stav zákona odporující. Leč nss nesdílí názor stížnosti, že by tento myšlenkový postup mohl objasnit pravý smysl zákona, neboť z důsledků stížností tvrzených, které ostatně ani žal. úřad nevyslovil, a jejichž správnost nemá nss možnosti přezkoumati, nedá se přece nic vyvoditi proti jasnému znění zákona. Z nál. Boh. A 4332/25 nemůže pak st-1 nic pro svůj názor vyvoditi, neboť tam běželo o případ, kde starosta účty ve lhůtě mu stanovené složil.

Není proto v odporu se zákonem, že žal. úřad nezaložil nař. rozhodnutí na právním názoru stížností hájeném, a není ani vadnost řízení v tom, že se žal. úřad nezabýval tvrzením st-lovým, že v den volby byly účty třeba opožděné, ale přece jen složeny.

Č. 10.511.

Učitelstvo (Slovensko): * Nárok vdovy po učiteli státní školy ludové na odbytné po tomto učiteli po rozumu § 14 zák. čl. XXXII: 1875 není vázán podmínkou, že vdova neobdrží pense po svém druhém manželu.

(Nález ze dne 28. dubna 1933 č. 7362.)

V ě c: Kristina P. v M. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě o odbytné.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.